

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE POŠILJAKA PO GENERALNIM POLISAMA

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Pod generalnom polisom podrazumeva se opšti ugovor o osiguranju svih pošiljaka jednom osiguraniku u domaćem transportu koje se prevoze na rizik osiguranika, sastavljen u pismenoj formi.

Generalnu polisnu obavezno potpisuju i osiguravač i osiguranik.

Pod pošiljkom se podrazumeva roba koja se prevozi na jednom prevoznom sredstvu i sa jednom prevoznom ispravom.

Pod jednim prevoznim sredstvom podrazumeva se: vagon, kamion, kamion sa prikolicom, šleper, pomorski rečni brod unutrašnje plovidbe, vazduhoplov, pošta i kontejner.

Pod domaćim prevozom podrazumeva se prevoz sa polaznim i odredišnim mestom u granicama zemlje.

PREDMET OSIGURANJA

Član 2.

Prema ovim Uslovima, osiguravaju se sve pošiljke koje se prevoze i prenose bilo kojom vrstom sopstvenog ili tuđeg prevoznog sredstva na rizik osiguranika u domaćem transportu.

Predmet osiguranja, prema ovim Uslovima, ne mogu biti:

1. uvozne, izvozne i reeksportne pošiljke koje prati međunarodni tovarni list,
2. pošiljke koje se kupuju ili prodaju na paritetu jugo-granica ili jugo-luka,
3. osnovna sredstva osiguranika koja se prevoze, prenose ili premeštaju u granicama mikro-lokacije pogona i kada se prevoz vrši u okviru poslovnog područja osiguravača,
4. roba na konsignaciji,
5. putnički prtljag i razne kolekcije (uzorci robe, putne korekcije),
6. roba ili sredstva čija vrednost nije prijavljena osiguravaču u osnovicu za obračun premije,
7. pošiljke koje se prevoze ili prenose iz servisnih preduzeća,
8. vozila i mašine koje se prevoze na sopstvenim točkovima,
9. transformatori i teški predmeti preko 5 tona
10. umetnički i muzejski predmeti,
11. novac, hartije od vrednosti, dragocenosti i predmeti izrađeni od plemenitih metala,
12. prevoz oštećene robe,
13. prevoz upotrebljavane robe.

Robe navedene pod brojevima od 6-13 mogu se osigurati po posebnim uslovima i premijskim stopama, pod uslovom da osiguranik o njima vodi posebnu evidenciju.

OSIGURANI RIZICI

Član 3.

- 1) Prema ovim Uslovima, po generalnim polisama roba se može osigurati od gubitka ili oštećenja nastalih usled vanrednog spoljašnjeg događaja za vreme prevoza, odnosno od **osnovnih** transportnih rizika.

1. saobraćajna nezgoda prevoznog sredstva (sudar, udar, prevrnuće, pad u vodu, provaliju, na zemlju, potonuće i nasukanje i sl.),
 2. elementarna nepogoda (oluja, provala oblaka, poplava, snežna mečava, grom, odronjavanje i sl.),
 3. požar, eksplozija prevoznog sredstva,
 4. krađa ili neisporuka cele pošiljke, razbojništvo, kao i delimična dokazana krađa - a sve kao posledica postupanja nekog gore navedenog vanrednog spoljašnjeg događaja (pod 1-3).
- 2) Roba se može osigurati i sa većom širinom pokrivanja, odnosno mogu se obuhvatiti i sledeći **dopunski** rizici:

- manipulativni rizici - oštećenja pošiljke nastala u manipulaciji kod utovara, istovara, pretovara, ukoliko je taj rizik na osiguraniku.
- oštećenja ambalaže (cepanje vreće sa rasipanjem, lom i curenje, lom i oštećenje),
- dodir sa drugim predmetima,
- pokisnuće, rđa i oksidacija kao posledica vanrednog spoljašnjeg događaja,

Osiguranje robe od rizika navedenih pod 1. i 2. ovog člana naziva se **“protiv svih rizika”**.

ISKLUČENI RIZICI

Član 4.

Osiguranjem nisu pokrivena štete nastale usled:

1. Prirodnog svojstva ili mane osiguranog predmeta ukoliko su nastale bez delovanja vanrednih spoljašnjih uzroka navedenih u članu 3. ovih Uslova - kao što su:
 - kvar mesa, voća, povrća, mleka i njihovih prerađevina,
 - smrzavanje, razmrzavanje,
 - uginuće živih životinja, lom rogova, lom nogu, gubitak ploda i prinudno klanje,
 - rđa, oksidacija, korozija usled normalne vlage u atmosferi,
 - samozapaljenje, eksplozija,
 - normalni kalo,
 - normalni lom lako lomljivih predmeta
 - lom unutrašnjih delova elektronskih cevi, siljalica i sl.
2. Štete usled loma i curenja ulja kod transformatora težine preko 5 tona, ako lom i curenje nisu posledica saobraćajne nezgode prevoznog sredstva.
3. Štete nastale usled nepravilnog utovara odnosno istovara osiguranog predmeta.
4. Štete nastale usled krađe, neisporuke ili štete nastale usled dejstva atmosferskih padavina i vode na pošiljkama koje su prenošene otvorenim i nezaštićenim prevoznim sredstvima.
5. Štete nastale usled nepakovanja ili nedovoljnog pakovanja osiguranog predmeta koji je po svojoj prirodi izložen gubitku ili oštećenju.
6. Ako se vrši prevoz pošiljaka takvih oblika i dimenzija koje prekoračuju dozvoljene profile u javnom saobraćaju, svi eventualni gubici ili oštećenja takvih predmeta nisu pokriveni ovim osiguranjem.

7. Osiguranje ni u kom slučaju ne pokrivaju štete nastale usled zle namere ili grube nepažnje osiguranika ili lica za čije postupke, po samom zakonu, odgovara osiguranik.
8. Štete nastale usled ratnih događaja, pobune, građanskih ratova, nemira ili obustave rada.
9. Na zahtev osiguranika, posebno se može ugovoriti osiguranje rizika navedenih u ovom Članu pod 1. i 2. , prema posebnim uslovima, uz plaćanje dopunske premije i saglasno odredbama tarife, pod uslovom da je izvršeno osiguranje predviđeno Članom 3. ovih Uslova.

TRAJANJE OSIGURANJA

Član 5.

- (1) Osiguranje za svaku pošiljku, osigurano prema širini pokriva "osnovni rizici", počinje da teče od trenutka kada prevozno sredstvo sa robom napusti skladište isporučioaca (prodavca) u polaznom mestu, nastavlja se za vreme uobičajenog toka prevoza i završava isporukom robe u skladištu primaoca, ili istekom roka od 24 časa, računajući od dana kad je osigurana roba stigla na odredište. U ovaj rok se ne računaju subote, nedelje i praznici.
- 2) Osiguranje za svaku pošiljku osigurano prema širini pokriva "svi rizici" počinje da teče od trenutka prelaska robe preko praga skladišta radi utovara na prevozno sredstvo ili kada započne prenos odnosno utovar na prevozno sredstvo u cilju otpreme i traje sve do završetka istovara sa prevoznog sredstva na odredište, odnosno skladište u koje se roba skladišti.
- 3) Kad osiguranik prevozi pošiljke svojim prevoznim sredstvima, pošiljke su osigurane na prevoznom sredstvu i tada:
 - ako pošiljka nije istovarena posle prispeća na odrešte, odnosno nije prešla prag skladišta, osiguranje traje dok se pošiljka nalazi na prevoznom sredstvu, ali najduže 24 časa po prispeću prevoznog sredstva na odredište, računajući od momenta kad je vozaču omogućen istovar;
 - pošiljka je obuhvaćena osiguranjem za vreme usputnog pretovara ili uskladištenja, ako je to prouzrokovano nastupanjem osiguranog slučaja, ali ne duže od 48 časova.
- 4) U rok iz tačke 3/ ne računaju se subote, nedelje i praznični dani. Slučajevi navedeni u tački 3/ pokriveni su osiguranjem, pod uslovom da pošiljka nije lako kvarljiva i da je vozilo pod nadzorom ili u zatvorenom prostoru.

PRODUŽENJE POKRIĆA U SKLADIŠTU

Član 6.

Prema ovim Uslovima, roba se može osigurati i dalje, dok je uskladištena - sve do isteka vremena od 30 dana, posle njenog pristizanja u skladište. Skladište u koje se roba smešta mora imati odovarajuće uslove. Ovo osiguranje pruža se samo za mašine, aparate i belu tehniku, ako je posebno ugovoreno i uz plaćanje dodatne premije osiguranja.

ODBITNA FRANŠIZA

Član 7.

Po ovim Uslovima, štete se nadoknađuju u potpunosti (bez franšize), ukoliko nije drugačije ugovoreno za širinu pokrivaća čl.3. stav 1.

Visina franšize utvrđuje se ugovorom o osiguranju za određenu vrstu robe, u procentu predviđenom tarifom premija i primenjuje se po pošiljci

OSIGURANA VREDNOST POŠILJKE

Član 8.

Po ovim Uslovima, pošiljke su osigurane na njihovu stvarnu dinarsku vrednost u momentu otpreme.

Ukoliko se tako ugovori, osigurana vrednost pošiljke - koju osiguranik kupuje ili prodaje može biti stvarna dinarska vrednost u momentu otpreme, uvećane za troškove koji prate robu (prevoz, uskladištenje i sl.) ako je takva vrednost ušla u osnovicu za obračun premije.

U slučaju nastanka štete, osiguravač je dužan da naknadi i troškove prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušaja da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha.

Osiguravač je dužan da pruži naknadu iz prethodnog stava, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi osiguranu vrednost.

LIMIT OSIGURAVAČA

Član 9.

Maksimalna obaveza osiguravača - limit po jednom prevoznom sredstvu ugovara se do samopridržaja osiguravača. Osiguravač je dužan da osiguraniku dostavi svaku promenu iznosa saopridržaja odnosno limit.

Osiguranik je obavezan da svaku pojedinačnu pošiljku preko ugovorenog limita prijavi osiguravaču u roku od 48 časova pre otpreme pošiljke radi obezbeđenja pokrivaća.

OBRAČUN PREMIJE

Član 10.

Obračun premije osiguranja vrši se primenom jednog od sledećih načina:

- a) zbir svih osiguranikovih ulaznih faktura (nabavka) i zbir svih osiguranikovih izdatih faktura (isporuka odnosno prodaja) prema knjigovodstvenom stanju, ili
- b) zbir svih osiguranikovih ulaznih faktura (nabavka -ulaz), ili
- c) zbir svih vrednosti pošiljaka koje se prevoze na rizik osiguranika. Način za obračun premije osiguranja obuhvataju interne fakture - dostavnice za isporučene pošiljke između delova preduzeća, ako nije drugačije dogovoreno.

PRIJAVA PODATAKA I ROKOVI ZA OBRAČUN

Član 11.

Prijava podataka za obračun premije vrši se periodično (mesečno ili kvartalno), što se ugovora u generalnoj polisi.

Osiguranik je dužan da za ugovoreni obračunski period, dostavi pismene podatke osiguravaču u roku od 15 dana od dana ugovorenog obračunskog roka u polisi radi izrade obračuna premije, a prema ugovorenom načinu za obračun premije iz čl. 10. ovih Uslova.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 12.

Premija osiguranja se obračunava na osnovu tarifa za osiguranje pošiljaka u domaćem transportu, u zavisnosti od širine pokrića i načina iz člana 10. koji koriste za obračun premije. Može se ugovoriti akontacija premija za mesec ili kvartal na osnovu izvršene realizacije iz prethodnog meseca ili planirane realizacije za naredni mesec ili kvartal. Definitivni obračun vrši se za ugovoreni obračunski period, na osnovu dobijenih podataka od osiguranika. Definitivni obračun iz prethodnog perioda predstavlja iznos akontacije za naredni obračunski period. U slučaju da osiguranik ne dostavi podatke za definitivni obračun u roku od 15 dana od isteka ugovorenog obračunskog perioda, osiguravač će na obračunatu akontaciju primeniti koeficijent rasta cena industrijski proizvoda i tako obračunati osiguraniku dugujuću premiju za konkretan period. Osiguravač ima pravo pregleda poslovnih knjiga i evidencije osiguranika, radi uvida u pravilno i blagovremeno prijavljene podatke. Podaci dobijeni od osiguranika čine poslovnu tajnu.

UTVRĐIVANJE ŠTETE

Član 13.

Osiguranik je dužan da odmah o saznanju za štetu, obavesti osiguravača.

Konstatacija šteta na robi koja se prevozi prevoznim sredstvima osiguranika

Štete na pošiljci koju prevozi osiguranik sopstvenim prevoznim sredstvima konstatuje i utvrđuje havarijski komesar - procenitelj osiguravača.

U pojedinim slučajevima, izričito navedenim u generalnoj polisi - ugovoru, osiguravač ima pravo da ovlasti osiguranika da može, na ugovorom predviđeni način, samostalno utvrđivati obim i visinu štete do ugovorenog iznosa. Tako utvrđen obim i visina štete mora biti konstatovana komisijski od strane osiguranika.

Konstatacija i utvrđivanje šteta na robi koja se prevozi tuđim prevoznim sredstvima

Štete na pošiljkama ili gubitak pošiljke u transportu utvrđuju zapisnički osiguranik i vozar, prilikom preuzimanja pošiljke. Ukoliko vozar odbije da supotpíše zapisnik o oštećenju, gubitku pošiljke, osiguranik je dužan da primedbu o šteti upiše u tovarni list i odmah uputi pismeni protest vozaru. Kod oštećenja ili gubitka dela pošiljke koji prilikom preuzimanja nisu bili vidljivi, osiguranik je dužan da stavi vozaru prigovor neposredno pošto otkrije oštećenje, ali naj kasnije:

- u roku od 3 dana u poštanskom transportu i prevozu na unutrašnjim vodama,
- u roku od 7 dana želeničkom i kaminskom prevozu, i
- u roku od 14 dana u vazdušnom prevozu.

Rokovi iz prethodnog stava računaju se od dana preuzimanja pošiljke od prevozioca.

Ukoliko se osiguranik ne složi u pogledu ocene, uzroka i visine štete, utvrđivanje štete vrše veštaci koje imenuje osiguravač i osiguranik. U slučaju da se veštaci ne slože, imenovače se treći veštak, čije je mišljenje konačno.

Osiguranik je dužan da u slučaju saobraćajne nezgode prevoznog sredstva, obavesti odmah najbližu stanicu milicije radi ispostavljanja zapisnika o uviđaju.

VISINA ODŠTETE

Član 14.

U slučaju potpunog gubitka ili potpunog oštećenja pošiljke (stvar se ne može popraviti i dovesti u pređašnje stanje) kao posledica osiguranog rizika, osiguravač je dužan da izvrši nakandu štete u visini osigurane vrednosti pošiljke.

U slučaju potpunog oštećenja pošiljke čiji izvesni ostaci ili delovi imaju materijalnu vrednost, osiguranik je dužan da, u dogovoru sa osiguravačem, izvrši prodaju ostataka po najpovoljnijoj ponudi. Prilikom isplate naknade:

- osiguravač će od iznosa osigurane vrednosti odbiti vrednost prodatih delova,
- ili će pravo na vrednost prodatih delova preneti sa osiguranika na osiguravača.

U slučaju delimičnog gubitka ili oštećenja osigurane pošiljke, osiguravač je dužan da izvrši naknadu štete na osnovu procenta gubitka vrednosti primenjenog na osiguranu vrednost. Osigurana vrednost pošiljke predstavlja maksimalni iznos obaveze osiguravača prema osiguraniku. Preko ovog iznosa mogu se naknaditi samo troškovi konstatacije štete i troškovi spasavanja preduzeti uz saglasnost osiguravača.

U slučaju gubitka ili oštećenja dela ili delova osigurane mašine (aparata, postrojenja) nastalog kao posledica osiguranog rizika, iznos koji je osiguravač u obavezi da naknadi, ne može biti veći od troškova zamene ili opravke tog dela ili delova uvećanih za ostale troškove razumno učinjene u cilju popravke i osposobljavanja mašina za normalno funkcionisanje.

Ovaj iznos ni u kom slučaju ne može biti veći od vrednosti cele pošiljke.

PODNOŠENJE ODŠTETNOG ZAHTEVA

Član 15.

Osiguranik ili korisnik osiguranja podnosi pismeni zahtev za nakandu štete sa obrazloženjem i sledećom dokumentacijom:

- faktura, otpremnica, dostavnica, izdatnica ili neki drugi dokument iz koga je vidljivo koja je vrsta robe prevožena, količina, pojedinačna vrednost),
- prevozna isprava (tovarni list, putni nalog, rečna teretnica),
- zapisnik o proceni štete predstavnika osiguravača,
- zapisnik policije,
- železnički zapisnik o izviđaju,
- zapisnik supotpisan od strane kamionskog ili rečnog vozara,
- izjava vozača odnosno pratioca pošiljke o nastaloj šteti,
- ostala dokumenta neophodna za utvrđivanje uzroka i obima štete.

NAKNADA ŠTETE

Član 16.

Osiguravač je dužan da osiguraniku isplati naknadu iz osiguranja u roku predviđenom ugovorom ili zakonskim propisima, računajući od dana dobijanja kompletne dokumentacije za likvidaciju štete.

REGRES

Član 17.

Isplatom naknade iz osiguranja, sva prava osiguranika prema trećim licima nastala u vezi sa štetom za koju je isplaćena naknada prelaze na osiguravača ali najviše do isplaćenog iznosa.

Osiguranik je dužan da osiguravaču, na njegov zahtev, pruži punu pomoć u ostvarivanju prava prema trećim licima i da mu izda uredno popunjenu i potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava (cesija).

POSEBNE ODREDBE

Član 18.

Ugovor o osiguranju, po odredbama ovih Uslova, smatra se zaključenim kad ugovarači potpišu generalnu polisnu sa priloženim uslovima osiguranja.

Ukoliko se, pored ovih Uslova, ugovore i posebni uslovi (klauzula), isti moraju biti ili predati osiguraniku u pismenoj formi i činiti sastavni deo ugovora o osiguranju, ili se uneti u generalnu polisnu.

Priključene klauzule (uslovi) uz generalnu polisnu osiguranja imaju prednost nad štampanim Opštim uslovima, dok ispisani uslovi u samoj polisni imaju prednost nad priključenim klauzulama i štampanim Opštim uslovima, ukoliko su sadržajno različiti.

Ukoliko je neka odredba ovih Uslova u suprotnosti sa zakonskim propisima koji regulišu osiguranje u domaćem transportu, primenjivaće se odgovarajuće zakonske odredbe.

NADLEŽNOST SUDA

Član 19.

U slučaju spora povodom primene ovih Uslova, nadležnost suda određuje se prema sedištu osiguravača.

TRAJANJE I OTKAZ OSIGURANJA

Član 20.

Osiguranje se zaključuje na određeno vreme, s tim što ga svaka ugovorena strana može otkazati preporučenim pismom sa otkaznim rokom od 90 dana.

U slučaju otkaza, osiguranjem su pokrivena šteta nastala na osiguranim pošiljkama za vreme otkaznog roka.

Član 21.

Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja, a primenjuju se počev od osmog dana od dana objavljivanja u skladu sa odredbama statuta osiguravača.

Danom stupanja na snagu ovih Uslova prestaju da važe Opšti uslovi za osiguranje pošiljaka po generalnim polisama, koje je doneo Upravni odbor Organizacije za osiguranje »POLIS« a.d. Beograd dana 26.05.2005. godine, kao i sve izmene i dopune tih uslova donete do dana primene ovih Uslova.

Napomena: Navedeni uslovi osiguranja važeći su kod Osiguravača »Sava neživotno osiguranje« a.d.o. Beograd i nakon promene poslovnog imena i primenjuju se saglasno odredbama Statuta Osiguravača.

Datum početka primene: 12.09.2008.